

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی: مدیریت و اقتصاد سلامت

مشخصات درس
عنوان درس: آشنایی با تعرفه گذاری مراقبت های سلامت
شماره درس:
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد (نظری)
رشته و مقطع تحصیل: اقتصاد سلامت- کارشناسی ارشد
پیش نیاز درس:
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: محمد رضا رضایتمند
آدرس پست الکترونیکی: reza.rezayatmand@gmail.com
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس :
آشنایی دانشجویان با مبانی نظری، روش‌های عملی و چالش‌های تعیین تعرفه و قیمت‌گذاری خدمات تشخیصی و درمانی در نظام‌های سلامت، با تمرکز ویژه بر تجربه ایران و مطالعات تطبیقی بین‌المللی
اهداف رفتاری: در پایان دوره از دانشجویان انتظار می‌رود: ۱. دلایل مداخلات دولت‌ها در قیمت‌گذاری بازار خدمات سلامت را تحلیل کنند. ۲. مفاهیم پایه (تعرفه، قیمت، هزینه، ارزش نسبی) را تعریف و تبیین کنند. ۳. با مبانی اقتصادی قیمت‌گذاری و روش‌های قیمت‌گذاری آشنا شوند. ۴. با روش‌های قیمت‌گذاری کالاها و خدمات در بازار سلامت آشنا شوند. ۵. با روش ارزش‌گذاری نسبی خدمات سلامت آشنا شوند. ۶. مبانی روش (RBRVS (Resource-Based Relative Value Scale را توضیح دهند. ۷. با روش تعیین ارزش نسبی خدمات سلامت در برخی کشورها (آمریکا، سوئیس، فرانسه و...) آشنا شوند. ۸. با سیر تحول تاریخی تعرفه‌گذاری در ایران آشنا شوند و بتوانند آن را با سیستم سیستم‌های تعرفه‌گذاری برخی کشورهای منتخب مقایسه کنند. ۹. با کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت در ایران آشنا شوند. ۱۰. بتوانند چالش‌های فرایند تعرفه‌گذاری در کشور را شناسایی و تحلیل نمایند.
روش تدریس: حضوری به صورت سخنرانی و بحث گروهی - بهره‌گیری از الگوهای تدریس فعال و تدریس و یادگیری معکوس- بحث گروهی- پرسش و پاسخ - تنظیم و سازماندهی فعالیت‌ها و تکالیف محوله * پاورپوینت (ترجیحاً به‌روز و حاوی نمودارها و آمار). * استفاده از تابلت یا وایت‌برد برای ترسیم مدل‌ها. * ارسال حداقل یک مقاله مرتبط با موضوع هر جلسه برای مطالعه تکمیلی.
شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- ۲۵٪ آزمون میان ترم
- ۲۵٪ آزمون پایان نیمسال
- ۲۵٪ حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس و کار گروهی
- ۲۵٪ تهیه یک نوشتار به عنوان تکلیف کلاسی در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور

منابع درس

۱. کوهی ، فرهاد . بیست سال تعرفه گذاری خدمات تشخیصی و درمانی در ایران
۲. زارع، حسین و همکاران. شیوه‌های تعیین تعرفه در بخش سلامت (جلد اول و دوم). آخرین چاپ.
۳. کشاورز، خسرو و همکاران. مطالعه تطبیقی روش‌های تعیین تعرفه بخش سلامت: مبانی نظری و دیدگاه‌های جهانی، آنالیز وضعیت موجود در کشور. آخرین چاپ.
۴. زارع، حسین و همکاران. شیوه‌های تعیین بسته خدمات سلامت در دنیا. آخرین چاپ.
۵. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت. آخرین ویرایش.
6. Doshmangir, L., Rashidian, A., Kouhi, F. et al. (2020). Setting health care services tariffs in Iran: half a century quest for a window of opportunity. *International Journal for Equity in Health*, 19, 112. <https://doi.org/10.1186/s12939-020-01224-1>

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس
۱	چرا نیاز به تعرفه گذاری خدمات مراقبت سلامت داریم؟ لزوم دخالت دولت؟	دکتر رضایتمند
۲	آشنایی با کلیات مربوط به تعرفه، تعرفه گذاری و قیمت	دکتر رضایتمند
۳	آشنایی با مبانی اقتصادی قیمت گذاری و روشهای آن	دکتر رضایتمند
۴	سایر متغیرهای موثر بر قیمت گذاری	
۵	آشنایی با روشهای قیمت گذاری کالاها و خدمات در بازار سلامت	
۶	روش های هزینه یاب (Cost-based): تشریح سیستم حسابداری قیمت تمام شده و کاربرد آن در تعرفه گذاری. مزایا و معایب.	
۷	مفهوم ارزش نسبی (Relative Value). چگونگی تعیین ارزش نسبی برای خدمات مختلف (مشاوره، جراحی، پاراکلینیک). معرفی کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت.	
۸	آشنایی با مبانی روش RBRVS (Resource-Based Relative Value Scale)	
۹	کشورهای آنگلو ساکسون: بررسی سیستم تعرفه گذاری در آمریکا (تمرکز بر RBRVS و Medicare) و کانادا.	دکتر رضایتمند
۱۰	کشورهای اروپایی: بررسی سیستم تعرفه گذاری در آلمان (DRGs در بیمارستان و EBM برای پزشکان)، فرانسه و سوئیس.	دکتر رضایتمند
۱۱	سایر کشورها: نگاهی به سیستم تعرفه گذاری در استرالیا (AR-DRGs) و برخی کشورهای منتخب آسیایی. تحلیل تطبیقی جمع بندی شده.	دکتر رضایتمند
۱۲	آشنایی عمیق با روش Resource-Based Relative Value Scale. اجزای تشکیل دهنده (کار پزشک، هزینه مطب، هزینه بیمه). نحوه محاسبه نرخ تبدیل (Conversion Factor).	دکتر رضایتمند
۱۳	فرایند تعرفه گذاری خدمات تشخیصی درمانی در ایران	دکتر رضایتمند
۱۴	آشنایی با کتاب ارزشی نسبی مراقبت سلامت در ایران (۱)	استاد مدعو

استاد مدعو	آشنایی با کتاب ارزش نسبی مراقبت سلامت در ایران (۲)	۱۵
دکتر رضایتمند	فرآیند تدوین و بازنگری کتاب ارزش نسبی خدمات تشخیصی و درمانی ایران. چالش‌های اصلی (به‌روزرسانی، اعتراض گروه‌های پزشکی، کم‌توجهی به خدمات غیرپزشکی).	۱۶
دکتر رضایتمند	ارایه پروژه‌های کلاسی دانشجویان	۱۷